

Bibliaóra – 2023. április 25.

Előfohász: „Világosság ragyog a sötétben is a becsületesekre attól, aki kegyelmes, irgalmas és igaz. (Zsolt 112,4).” Ámen.

Ének: 68. zsoltár: „Hogyha felindul az Isten...”

Előima: Köszönjük Neked, drága Jézus, hogy több vagy mindennél. Rólad minden le van írva, meg van fogalmazva, kijelentéseid világosak, még ha mi sokszor nem is tudjuk megfogalmazni, hogy Te vagy a mindenség. Bocsásd meg nekünk, hogy ajkunk sokszor nem nyílik bizonyágtetésre. Légy áldott azért, hogy a Te szavad élő és ható. Neked nincs szükséged védőügyvédre, mert Te tudod, hogy mi lakozik az ember. Te nem szorulsz magyarázatra, Te vagy, Te szolgálsz, Te erősítesz, Te gyógyítasz és Te sebeinket bekötözöd, még akkor is, amikor nem vagyunk Hozzád méltók és nem hordozzuk Igéd tisztaságát. Kérünk, szólj ma is egészen nyíltan és őszintén hozzánk. Világosítsd meg előttünk ösvényed, hogy azon tapossunk életünk minden napján. Ápold Lelked által ma is a Veled való kapcsolatot, válj reménységgé a reménytelenek, áldássá az áldatlan helyzetben élők számára, hogy tudjuk erő, szeretet és józanság a mi osztályrészünk, ha Neked engedelmeskedünk. Maradj velünk és állíts talpra bennünket Igéd által. Ámen.

Ószövetségi alapige: Krónikák I. könyve 19. fejezet:

„Történt ezek után, hogy meghalt Náhás, az ammóniak királya, és utána a fia lett a király. Dávid így gondolkodott: Szeretettel bánok Hánúnnal, Náhás fiával, mert az ő apja is szeretettel bánt velem. Ezért Dávid követeket küldött, hogy megvigasztalják apja halála miatt. Amikor megérkeztek Dávid udvari emberei az ammóniak országába Hánúnhoz, hogy megvigasztalják, ezt mondták az ammóniak vezérei Hánúnnak: Azt hiszed, apádat akarja megtisztelni Dávid, hogy vigasztalókat küldött hozzád? Inkább azért jöttek ide a szolgák, hogy kifürkésszék, kikémleljék és feldúlják az országot! Elfogatta azért Hánún Dávid embereit, megnyíratta őket, ruhájuk felét fenekükig levágatta, és visszaküldte őket. Ezek elmentek, de amikor jelentették Dávidnak, hogy mi történt az embereivel, eléjük küldött, és mivel igen csúffá tették azokat az embereket, ezt üzentek nekik a király: Maradjatok Jerikóban, amíg meg nem nő a szakállatok, azután térjete vissza! Amikor látták az ammóniak, hogy meggyűlöltették magukat Dáviddal, elküldtek Hánún és Ammón fiai ezer talentum ezüstöt Arám-Naharajimba, Arám-Maakába és Cóbába, hogy harci kocsikat és lovakat fogadjanak zsoldjukba. Zsoldjukba fogadtak harminckétezer harci kocsit és Maaká királyát is hadinépével együtt. Ezek megérkeztek, és tábornokot ültettek Médebá előtt. Az ammóniak is összegyűltek városaikból, és kivonultak a csatába. Amint ezt meghallotta Dávid, elküldte Jóábot egy egész sereggel, a

legvitézebbekkel. Kivonultak az ammóniak is, és csatarendbe álltak a város bejáratánál. A királyok pedig, akik segítségükre jöttek, külön álltak fel a mezőn. Jóáb látta, hogy elől is, hátul is támadás fenyegeti, ezért kiválogatta egész Izráel színe-javát, és csatarendbe állította őket az arámokkal szemben, a hadinép maradékát pedig testvérének, Abísajnak a vezetésére bízta, és ezek az ammóniakkal szemben álltak csatarendbe. Ezt mondta: Ha az arámok erősebbek lesznek nálam, jöjj segítségemre! Ha pedig az ammóniak lesznek erősebbek nálad, akkor én segítek neked. Légy erős, szedjük össze az erónket népünkért és Istenünk városaiért! Az Úr pedig tegye azt, amit jónak lát! Akkor Jóáb rohamra indult hadinépével az arámok ellen, azok pedig megfutamodtak. Amikor az ammóniak látták, hogy az arámok futnak, ők is megfutamodtak Jóáb testvére, Abísaj elől, és bementek a városba. Jóáb pedig Jeruzsálembe ment. Amikor az arámok látták, hogy vereséget szenvedtek Izráeltől, követeket küldtek, és fölvonultatták a folyamon túli arámokat. Sófak, Hadadezer hadseregarancsnoka állt az élükön. Jelentették ezt Dávidnak, aki összegyűjtötte egész Izráelt, átkelt a Jordánon, megérkezett hozzájuk, és fölsorakozott velük szemben. Csatarendbe állt Dávid az arámokkal szemben, és azok megütköztek vele. De megfutamodtak az arámok Izráel elől, és megölt Dávid az arámok közül hétezer harci kocsin küzdő embert és negyvenezer gyalogost. Sófakot, a hadseregarancsnokot is megölte. Amikor látták Hadadezer szolgálói, hogy vereséget szenvedtek Izráeltől, békét kötöttek Dáviddal, és szolgáltak neki. Ezután az arámok nem voltak többé hajlandók segíteni az ammóniakat.”

Kedves testvérek az Úr Jézus Krisztusban!

Dávid így gondolkodott: Hányszor kerültünk már mi is hasonló helyzetbe? Egyik látja a megváltozott viszonyokat, és erre fel gondolkodni kezd. A saját eszére támaszkodik. Valaki valamit elgondolt, dönt, majd a döntése befolyásol egy egész országot. A másik ember azonban nem tudja, hogy miért cselekszik olyan elgondolás alapján, ahogyan elvégezte dolgait. Csak az elvégzett dolgot látja maga előtt. Miért cselekedte? Mi volt az eredeti célja? Mi mozgatta? A cselekedeteinkből ez sokszor nem szűrhető le. Dávid jót akart, mert tudta, hogy milyen szeretettel és hűséggel bánt vele Náhás, az ammóniak királya. Gondolata tetté vált. Elgondolását megvalósította. De, a másik oldal, aki semmit sem tudott saját édesapja jóindulatáról, fenyegetést olvasott ki elsődlegesen Dávid tetteiből. Az új ammóni király egyáltalán ellenőrzi le saját sejtését, hanem önhatalmúlag dönt. Védelmi pozícióba lendül. Védelmi pozícióba, aminek az első lépése a támadás. Egyszerű lépés, és mégis két királyságot befolyásol. Egy lépés: sakk-matt. Egyszerű módszer: a teljes megalázás. Dávid követeit megszegényítik és kigúnyolják. A katona testének a teljes felfedése gúny. Az emberi méltóságukba tapostak. A szakáll megnyírása a felnőttkor és férfiasság teljes bemocskolása.

A király nem fogadja Dávid vigasztalását, sőt teljesen megnyirbálja és lemezteleníti Dávid király szolgálait, amiből világosan kitűnik, hogy kémkedéssel és az ország kikémlelésével vádolja őket. A harag rossz tanácsadó. A fájdalom feldolgozása teljesen másképp történik mindenki életében, és kinek a tetteiből – őszinte cselekedeteiből mit szűrünk le, az a mi dolgunk, de ha hatással van két ország, két világ együttélésére, akkor a tanácsadóknak, akkor a bölcs uraknak jó lenne számba venni, hogy ez a két ország a békés egymás mellett való élésre törekedett, vagy folyamatos harcban álltak egymással a történelemben? Van-e bennünk olyan érettségi fok, hogy megvizsgáljuk a másik tetteit? Mindig gyanakvóak maradunk? Mindig megedzett katonák leszünk? Mindig maradunk abban a mellvértben, amiben harcolni láttuk őseinket? Nem tudjuk elhinni és elfogadni, hogy az Isten szerinti király nem országot akar rabolni, hanem mint egykori védtelen, szenvedő, elesett szeretni és bátorítani akar? Sok „királynak” ma is le kellene szállni a magas lóról, és nem onnan emberi felülnézetből nézni a gyermekét, a családját, a munkahelyi közösségét. Nincs és nem is lesz ideális közeg, ha csak magunkból indulunk ki. Isten azonban egymásra bízott bennünket: egymás mellett élőket. „Hegy hegyel nem találkozik, de ember emberrel igen.”

Dávid király a csúffá tett embereit Jerikóban marasztalja, hogy nőjön ki a szakálluk és a gyalázatot, ami sebként ott ég a testünkben, azt némileg elfelejtsék. A király jól dönt, nem azért, mert szolgálait megvetették, hanem azért, hogy nem akart szembenézni azzal az állapottal, amit emberein elkövettek. Nagy seb volt ez Dávid lelkében. Dühbe gurult volna, ha látja a rajta elvégzett gúnyt, pedig ő a szeretet indulatával lépett fel az ammóniakkal szemben. Dávid hirtelenharagú és lobbanékony személyiség volt. A szégyenérzet mellé Dávid életébe besorakozott a felfegyverkezett ammóni sereg, akik pénzért: ezüstért és aranyért zsoldosokat fogadtak fel. Dávid egyszerre háborúban találja magát. Népével és országával szemben ott van harminckétezer kocsis Médebá előkapujában. Felfegyverkezett és felsorakozott sereg. A csatarendbe állított sereg szép jele a harcba indulásnak, de a végkimenetelt csak Isten tudja.

Dávid egyszerre látja maga előtt a sereget, és Joáb a maga katonáit sorakoztatja föl. Joáb válogat, oszt-szoroz. Kettéválasztja Izráel hadi népét és egy részét testvéreire, Abisajra bízta, majd a lelkére köti, hogy aki erősebb lesz ellenük, annak kell a védelmére lépnie a másik csapatnak, de Joáb ebben a harcban mindent Istennek ad át. Végül Dávid átkell a Jordánon, és megérkezik a felmentő sereg. Az arámok – az ammóniak nagy reménysége – megfutamodnak és békét kötnek Dáviddal. Dávid harcol. Isten lerázza róluk a gyalázatot. Az Úr harcol értük és mellettük dönt. Ő a szívek vizsgálója, Aki látja, hogy mit lehet leszűrni a másik ember életéből. Ő tudja, hogy hová juthatnak a kapcsolatok. Ő tudja, hogy mit jelent a zsákutca, és mit jelent folyamatos harcban állni egy életen át és védekezési mechanizmusok mentén élni egy életet. Isten döntött Izráel javára az

ammóniakkal való harcban. Ő megmutatta Dávidnak, Jóábnak, Abisájnak és minden harcban állónak, hogy Ő él. Isten életető Úr és úgy harcol értünk, hogy azt a gyalázatot, amit ránk raktak, azt Ő maga veszi magára. Gúnyolódók és csúfolódók elé áll, száját sem nyitja meg, mint Barányt, amelyiket vágóhídra viszik, úgy állja ki az ütéseket. Töviskoronával koszorúzzák, és mégis Ő a királyok Királya és az uraknak Ura. Megcselekedte, amiért az Atya elküldte. Vállalta a kereszthalált. Szolgált. A végső harcot Ő végezte el. „Elvégeztetett!” (Jn 19,28) „Az ősi kígyót, bűnt, halált, kínt, poklot szenvedés jaját legyőzte Jézus. Győz a Krisztus és ha int rab lesz sok ellensége mind.” (RÉ 356. dicséret) Dávid Fia győzött Barányként. Isten Őt a világ bűnéért csatarendbe állította, hogy élünk Általa, Vele és Benne, mert a világ zsarnoka nem kelhet többé fel soha.

Közének: 489. dicséret 3. verse: „Bűn ruháját vessük el...”

Újszövetségi alapige: Márk evangéliuma 2. rész, 18-22. versei:

„János tanítványai és a farizeusok tartották a böjtöt. Odamentek Jézushoz, és megkérdezték tőle: Miért böjtölnek János tanítványai és a farizeusok tanítványai, a te tanítványaid pedig miért nem böjtölnek? Jézus ezt mondta nekik: Vajon böjtölhet-e a násznég, amíg velük van a vőlegény? Addig, amíg velük van a vőlegény, nem böjtölhetnek. De jönnek majd napok, amikor elvételük tőlük a vőlegény, és akkor azon a napon böjtölni fognak. Senki sem varr foltot új posztóból régi ruhára, mert a toldás tovább szakítja, az új a régit, és még nagyobb lesz a szakadás. És senki sem tölt újbort régi tömlőbe, mert szétrepesztí a bor a tömlőt, és tönkremegy a bor is, a tömlő is; hanem az újbor új tömlőbe való.”

Kedves testvérek az Úr Jézus Krisztusban!

18-20.versei:

Érvek és ellenérvek sorozatában ez a történet a harmadik a sorban. A böjt kérdésével foglalkozik. Rögtön az elején megtudjuk, hogy Keresztelő János tanítványai és a farizeusok böjtöltek. A böjt, mint előírás nem szerepel a Mózesi törvényekben egyedül az engesztelés ünnepéhez van fűzve böjt: „Azután így beszélt Mózeshez az Úr: Ugyanennek a hetedik hónapnak a tizedike az engesztelés napja. Tartsatok szent összejövotelt, tartóztassátok meg magatokat, és mutassatok be tűzáldozatot az Úrnak. Ne végezzetek ezen a napon semmiféle munkát, mert az engesztelés napja ez, hogy engesztelést végezzenek értetek Isteneteknek, az Úrnak színe előtt. Ha pedig valaki nem tartóztatja meg magát ezen a napon, azt ki kell irtani népe közül. És ha valaki bármiféle munkát végez ezen a napon, azt az embert kipusztítom népe közül. Ne végezzetek semmiféle munkát akkor. Örök rendelkezés legyen ez mindenütt, ahol laktok, nemzedékről nemzedékre. A teljes nyugalom napja legyen ez nektek, tartóztassátok meg magatokat. A hónap kilencedikének estéjén, ettől az estétől a következőig pihenjete

nyugalmatok napján (IIIMóz 23,26-32)." Az ősrégi tradíció gyakoroltatta Izráelben azt a fajta böjtöt is, amely a gyással volt kapcsolatos: *„Csontjaikat pedig összeszedték, és eltemették a jábési tamariszkuszfá alatt, majd hétnapos böjtöt tartottak (ISám 31,13)."* A böjt mindenképp „a vének tradíciójához” tartozott: *„A farizeusok és általában a zsidók ugyanis addig nem esznek, míg meg nem mosták a kezüket egy maréknyi vízzel, mert ragaszkodnak a vének hagyományához (Mk 7,3)."* Látjuk tehát, hogy nem általános zsidó parancsolatokról van szó, hanem emberek rendelkezéseiről. A farizeusok hetente kétszer böjtöltek: szombat után a hét második és ötödik napján, ahogyan megtudjuk a Lukács evangéliumában lejegyzett farizeus öngazult imádságából: *„Böjtölök kétszer egy héten, tizedet adok mindenből, amit szerzek (Lk 18,2)."*

Nem egy horderejű kérdés a böjt kérdése. Azonban mindenkit érdekelt, hogy Jézus mitől különbözik a más kialakult csoportoktól. A böjt kifejezése a mélység kifejezése volt. Annak a mély szégyenérzetnek és vétkek megvallásának, amit mindenkinek egyedül kellett végeznie. Szerintem csak egyéni böjt létezik lelki értelemben. Amikor az ember megzabolázott állapotát mélységes megbánás jellemzi, de Jézus egy olyan időszakra mutat rá Izráel életében, amikor házasságkötés közeledett, akkor mindenki levetette a böjtre jellemző zsákruhát. A házasságkötés örömnapp, Jézus idejében pedig mindenki várta az Isten országát. Mi a különbség Jézus és Keresztelő János ige hirdetése között? Jézus az örömrre hív, Keresztelő János pedig a büntetéstől óv. Az egyik védekező állaspont, a másik szerető megnyilvánulás. Mind a két stratégiának van helye Izráel életében, mert erre is érvényes a régi megállapítás: *„Ha kettő ugyanazt csinálja, sohasem ugyanaz.”* Jézus ezt kész megmagyarázni is: *„Mert eljött Keresztelő János, aki nem eszik kenyeret, nem iszik bort, és azt mondjátok: Ördög van benne. Eljött az Emberfia, aki eszik és iszik, és azt mondjátok: Íme, falánk és részeges ember, vámszedők és bűnösök barátja. De a bölcsességet minden bölcs igazolja (Lk 7,33-35)."* Eljön, és már eljött az az időszak, amikor Jézust erőszakkal választják el tanítványaitól. Az a nap Jézus megfeszítése lesz, nem pedig mennybemenetele. Azzal a nagypéntekkel függ össze, amely a reformátusok egyik legnagyobb böjti napja. Belépés a húsvéti örömbé, amit a nagypénteki sirató előz meg. Péter egyéni böjtje, aki elsírja bűneit és Jézushoz ragaszkodik.

21. vers:

Jézus egy illusztrációval mutat rá a fent említett kérdésekre. Ő maga összeveti a ruha és a folt viszonyát. Jézus számára a folt értékesebb, mint a régi ruha. Ugyanis a régi elnyűtt ruha kiveti magából az új foltot. Ami előtt még évek vannak (ruhadarab, folt), nem való egy régi ruhára. Egy jó varrónőhöz inkább a szabás-varrás illik, mint a toldozgatás és foltozgatás. *„Mintha rád öntötték volna”* – hangzik egy-egy ruha megvételekor a barátnők ajkáról, akiknek a véleményére adunk. Testreszabott. A kitoldozott ruhaanyag válhat teljességgé. Jézus olyan újat

hirdet, amelyben nem éri meg megtartani a régi ruhát és azt foltozgatni, toldozgatni. Számára a töltelék anyag fontosabb, mint a ruha, mert a folt bizony dolgozik a régi anyagon és lyukat eredményez. Általában egy elnyűtt ruha sokkal értékesebb az ember számára, mint maga az új folt. Jézus azonban nem folt, nem új ruhadarab akar lenni a régi gardróbban, hanem sokkal értékesebb. Ő a teljesség: *„Mert tetszett az egész Teljességnek, hogy benne lakjék, és hogy általa békéltessen meg önmagával mindent a földön és a mennyben úgy, hogy békességet szerzett a keresztfán kiontott vére által (Kol 1,19-20).”* Vele nem foltozni-toldozni kell, hanem újat kezdeni. Ő szabás-varrást tanít és gyakorol. Ó- vagy új? Ószövetség vagy Újszövetség? Újszövetséged elfogadom. Ő az Újtestamentum papja. Olvassuk végig a Zsidókhoz írott levelet és megtapasztaljuk, hogy hogyan teljesültek be az ószövetségi ígérek Jézusban. Több van itt egy puszta Orvosnál. Több van itt egy puszta új foltnál. Több van itt egy puszta böjtölőnél. Ő a Vőlegény. Ő az Örömhírhöző. (ld. Ézs 52) Ő a Megváltó. Ennek öröme új ruhát, új győzelmi éneket, új reménységet, teljesen újat jelent.

22. versei:

Jézus a következő példával pedig szimbolizálja, hogy új tartalmat régi formába nem lehet önteni. Új bor új tömlőbe való, régi tömlőbe régi bort töltsünk. Jézus nem böjtölését úgy veszik, mintha teljesen kivonná magát a forgalomból. Mintha egy extravagáns folyton asztalnál ülő emberről lenne szó. Jézus szolgálatának az önértelmezése van benne. Miért jött el a földre? Miért küldte az Atya? Ő a Vőlegény, akitől függ az ünnepi lakoma és az azt követő házasság végkimenetele. Ő az új bor, Aki mindannyiunknak az örök örömet kínálja, és ez teljeskörű változást kell, hogy eredményezzen. Őt nem lehet csak úgy beleönteni a régi, megszokott tömlőbe. Ő és amit hirdet, nem egy kellemetlen folt valamire, ami eddig jól működött, de most már tele van lyukakkal. Jézus más. Jézus egészen más. Jézus merőben más. Milyen jó lenne Keresztelő János bizonyágtételét a magunkévá tenni: *„Akié a menyasszony, az a vőlegény, a vőlegény barátja pedig, aki ott áll, és hallja őt, ujjongva örül a vőlegény hangjának: ez az örömöm lett teljessé. ³⁰Neki növekednie kell, nekem pedig kisebbé lennem (Jn 3,29-30).”*

Utóima: Akit a Lélek indít, fohászkodjon az elhangzottakért.

Úri ima: Mi Atyánk...

Áldás: „Mert a mi pillanatnyi könnyű szenvedésünk minden mértéket meghaladó nagy, örök dicsőséget szerez nekünk, mivel nem a láthatókra nézünk, hanem a láthatatlanokra, mert a láthatók ideig valók, a láthatatlanok pedig örökkévalók (IIKor 4,17-18).” Ámen.

Ének: 325. dicséret: „Szívünk vígsággal ma bétölt...